

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 14/2010 vp

Hallituksen esitys Valko-Venäjän kanssa yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 7 päivänä syyskuuta 2010 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Valko-Venäjän kanssa yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 114/2010 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Jere Lumme, valtiovarainministeriö
- tullilylitarkastaja Irene Lahtinen, Tullihallitus.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- tietosuojavaltuutettu
- oikeusministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Valko-Venäjän kanssa yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa joulukuussa 2009 tehdyn sopimuksen.

Sopimus vastaa pitkälti viime vuosina Suomen ja itäisen Euroopan maiden välillä tehtyjä kahdenvälisiä tulliyhteistyösopimuksia, joiden päätarkoituksena on antaa toiselle sopimuspuolelle tietoja tullirikollisuuden torjumiseksi ja tutkimiseksi. Sopimuksen soveltamisalaan kuuluu sopimuspuolten tulliviranomaisten keskinäinen avunanto tullilainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi ja sen vastaisten tekojen estämiseksi, tutkimiseksi ja tällaisia tekoja koskeviin syytetoimiin ryhtymiseksi. Käytännössä pääasiallisesti kyse on pyynnöstä hankittujen tai

muutoin tulliviranomaisten hallussa olevien tietojen luovuttamisesta pyynnön esittäneen sopimuspuolen tulliviranomaiselle.

Sopimus tulee voimaan kuudenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, jona sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet toisilleen diplomaattiteitse suorittaneensa sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansallisen lainsäädännön mukaiset toimenpiteet.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Suomen ja Valko-Venäjän välisen tulliyhteistyösopimuksen tarkoituksena on parantaa maiden tullihallintojen välistä yhteistyötä tullirikollisuuden torjunnassa ja tutkinnassa. Sopimusosapuolet antavat tullihallintojensa välityksellä sopimusmääräysten mukaisesti toisilleen apua tullilainsäädännön asianmukaisen soveltamisen varmistamiseksi sekä tullilainsäädännön vastaisten tekojen estämiseksi, tutkimiseksi ja mainittuja tekoja koskeviin syytetoimiin ryhtymiseksi.

Avunanto tapahtuu toimittamalla toisen sopimuspuolen tullihallinnolle pyynnöstä tai omaaloitteisesti tietoja. Lisäksi sopimuspuolten tullihallinnot suorittavat pyynnöstä tai omaaloitteisesti konkreettisia valvontatoimenpiteitä ja pyynnöstä myös tutkimuksia.

Sopimuksen mukaan toimenpiteet tehdään pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti sekä pyynnön vastaanottaneen tullihallinnon toimivallan ja käytettävissä olevien voimavarojen rajoissa.

Koska Valko-Venäjä ei ole yksilöiden suoje-lua henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä koskevan yleissopimuksen (SopS 36/1992) eli niin sanotun Euroopan neuvoston tietosuojayleissopimuksen sopimusosapuoli, on sopimukseen otettu erillinen liite, joka pääosin sisältää yleissopimuksen II-luvussa määritellyt

tietosuojan peruseriaatteen. Liite on erottamaton osa sopimusta.

Hallintovaliokunta toteaa, että Valko-Venäjän kanssa tehty sopimus vastaa pitkälti muita viime vuosina Suomen itäisen Euroopan maiden kanssa tekemiä kansainvälisiä tulliyhteistyösopimuksia. Kansainväliset tulliyhteistyösopimukset ovat käytännössä osoittautuneet tehokkaiksi instrumenteiksi toisten valtioiden tulliviranomaisten kanssa yksittäisten rikosten selvittämisessä sekä laajemminkin yhteistyön kannalta.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa Suomen tasavallan hallituksen ja Valko-Venäjän tasavallan hallituksen välisestä yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2009 tehdyn sopimuksen hyväksymistä sekä lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Antti Rantakangas /kesk	Outi Mäkelä /kok
jäs.	Marko Asell /sd	Petri Pihlajaniemi /kok
	Juha Hakola /kok	Raimo Piirainen /sd
	Rakel Hiltunen /sd	Lenita Toivakka /kok
	Heli Järvinen /vihr	vjäs. Lasse Hautala /kesk
	Pietari Jääskeläinen /ps	Markku Pakkanen /kesk
	Oiva Kaltiokumpu /kesk	Veijo Puhjo /vas.
	Elsi Katainen /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Sivonen.